

steller
R. Vroonland/J. van Wijk

Leiden
24 april 2025

Onderwerp
Vergelijking doorrekening jaarcijfers 2024 middels KPC model SVHW versus KPC model BSGR.

Inhoudelijk

In de bestuursvergadering van november 2023 is de toezegging gedaan dat, na de eerdere doorrekening van de jaarrekeningcijfers 2022 via het kostprijscalculatiemodel van SVHW, deze exercitie met de jaarrekeningcijfers 2023 zou worden herhaald. De uitkomst van die doorrekening is voorgelegd aan het algemeen bestuur in de vergadering van 11 april 2024. De toezegging is gedaan dat deze vergelijking ook nog een keer zou worden herhaald op basis van de doorrekening van de uitkomst van de (concept) jaarrekening 2024.

De daarbij eerder gehanteerde uitgangspunten waarop het kostprijscalculatiemodel van SVHW is gebaseerd is ook nu – met daarop wel enige vanuit de BSGR doorgevoerde correcties- als basis gebruikt.

Voor de volledigheid:

Het gecombineerde tarief voor de programma's Heffingen en Invordering is gebaseerd op het totaal aantal gewogen aanslagregels. Afhankelijk van de bewerkelijkheid van de belastingsoort wordt een weging gegeven aan de aanslagregel. Op deze wijze wordt een relatie gelegd tussen de inspanning en de kosten voor de belastingsoort. SVHW hanteert de volgende wegingsfactoren:

- Wegingsfactor 1: Het proces is nagenoeg geautomatiseerd en invoer is eenmalig en eenvoudig (veelal naar aanleiding van basisregistraties);
- Wegingsfactor 2: Jaarlijks optredende mutaties; het analyseren en verhelpen van de uitval is noodzakelijk en de invoer van de mutaties is redelijk eenvoudig;
- Wegingsfactor 3: Het invoeren van jaarlijkse mutaties is complex en aanvullende controlewerkzaamheden voor de volledigheid van de belastingheffing zijn nodig.

Wegingsfactor 1	Wegingsfactor 2	Wegingsfactor 3
OZB	DifTar eindafrekening	RZB
Ondernemersfonds	Grafrechten	Hondenbelasting
Rioolheffing eigenaar	Precariobelasting	Forensenbelasting
Rioolheffing gebruiker	BIZ	(Dag)toeristenbelasting
Afvalstoffenheffing	Baatbelasting	Watertoeristenbelasting
DifTar vastrecht / voorschot	Zuiveringsheffing niet-woningen	Reclamebelasting
Reinigingsrechten	Verontreinigingsheffing niet-woningen	Vermakelijkheidsretributie
Watersysteemheffing		
Wegenheffing		
Zuiveringsheffing woningen		
Verontreinigingsheffing woningen		

Daarnaast hanteert SVHW een tarief voor het doorrekenen van BAG werkzaamheden die zij uitvoert ten behoeve van haar deelnemers. Aangezien BSGR deze werkzaamheden niet voor haar deelnemers uitvoert, wordt dit element van het KPC-model van SVHW ook niet in de doorrekening van de jaarcijfers van BSGR middels de methodiek van SVHW meegenomen.

Het uitgangspunt met betrekking tot de wegingsfactoren wordt ook nu gehanteerd bij de doorrekening van de jaarcijfers 2024 van de BSGR, waarbij in overleg met het afdelingshoofd Heffen (in 2024) aan sommige heffingen andere wegingsfactoren zijn toegekend, een en ander afhankelijk van de inspanning die hiermee gemoeid is bij de BSGR:

- Baatbelasting, krijgt bij de BSGR een wegingsfactor 1 in plaats van een 2
- Hondenbelasting, hieraan is bij BSGR de wegingsfactor 1, toegekend in plaats van 3
- De Zuib voor de meetbedrijven krijgt een wegingsfactor 3, in plaats van een 2

Nb. ten opzichte van 2024 zijn er geen andere heffingssoorten of varianten ingevoerd.

De bij SVHW niet benoemde heffingen die bij de BSGR wel worden geheven (bijv. parkeerbelasting) zijn, na overleg met het afdelingshoofd Heffen, ook van een wegingsfactor voorzien cf. de indeling van SVHW.

- Bijlage: overzicht van toegekende wegingsfactoren van de heffingen BSGR

Daarnaast zijn, evenals bij SVHW, ook de proceskostenvergoedingen nu toegerekend aan de afdelingen Heffen en I&I, in plaats van de afdeling WOZ (zoals bij de BSGR), in 2024 betreft dit een bedrag van € 1.594K.

Tenslotte is, daar waar de BSGR gebruik maakt van meerdere varianten bij het toerekenen van de overhead aan de afdelingen, de overhead nu volledig toebedeeld op basis van het aantal fte's per afdeling.

Voor wat betreft de kosten van de afdeling WOZ, deze worden gedeeld door het aantal WOZ-objecten, waarbij *geen* onderscheid wordt gemaakt tussen woningen en niet-woningen- de aantallen worden gewoon bij elkaar opgeteld- hetgeen resulteert in één bedrag per WOZ-object. Dit bedrag wordt daarna vermenigvuldigd met het aantal WOZ-objecten van een gemeentelijke deelnemer. Evenals bij de BSGR worden de kosten van de WOZ ook nu niet toegerekend aan het hoogheemraadschap (Nb. met uitzondering van het bedrag van de proceskostenvergoedingen die geheel worden verantwoord als onderdeel van de kosten van Heffen en I&I).

Het vorenstaande resulteert in het volgende qua uitkomsten:

Model BSGR 2024			Model SVHW 2024				
Deelnemer	aandeel in totale lasten BSGR 2024	Uitgedrukt in % van totaal	Deelnemer	Totaal Lasten	Uitgedrukt in % van totaal	Vershil in €	Vershil in %
Rijnland	€ 5.523.345	34,27%	Rijnland	5.980.301	37,10%	€ 456.955	8,27%
Gouda	€ 1.563.879	9,70%	Gouda	1.612.864	10,01%	€ 48.985	3,13%
Leiden	€ 2.509.166	15,57%	Leiden	2.372.606	14,72%	-€ 136.560	-5,44%
Wassenaar	€ 520.275	3,23%	Wassenaar	470.483	2,92%	-€ 49.792	-9,57%
Voorschoten	€ 474.374	2,94%	Voorschoten	435.258	2,70%	-€ 39.116	-8,25%
Zoeterwoude	€ 231.236	1,43%	Zoeterwoude	198.611	1,23%	-€ 32.625	-14,11%
Oegstgeest	€ 424.743	2,64%	Oegstgeest	403.077	2,50%	-€ 21.665	-5,10%
Katwijk	€ 1.392.572	8,64%	Katwijk	1.222.073	7,58%	-€ 170.499	-12,24%
Bodegraven-Reeuwijk	€ 774.097	4,80%	Bodegraven-Reeuwijk	738.824	4,58%	-€ 35.273	-4,56%
Waddinxveen	€ 658.084	4,08%	Waddinxveen	620.878	3,85%	-€ 37.206	-5,65%
Leiderdorp	€ 485.372	3,01%	Leiderdorp	462.142	2,87%	-€ 23.230	-4,79%
Velsen	€ 1.560.169	9,68%	Velsen	1.600.195	9,93%	€ 40.026	2,57%
Totaal	€ 16.117.312	100%	Totaal	16.117.312	100%	0	

Opgemerkt wordt dat in vergelijking met het kostprijscalculatiemodel van de BSGR, de hoogte van de bijdrage die via het kostprijscalculatiemodel van SVHW aan Rijnland wordt doorberekend, sterk wordt beïnvloed door het bedrag dat aan proceskostenvergoedingen inzake WOZ-bezwaren c.q. -beroepen moet worden voldaan.

De hoger uitvallende kosten voor Gouda en Velsen worden veroorzaakt door de diftar; d.w.z. het variabele deel van deze aanslagoplegging in combinatie met de aantallen aanslagregels die hiervoor zijn opgelegd en de gebruikte wegingsfactor (twee). Dit is de derde keer dat er een vergelijking is gemaakt inde uitkomst van de doorrekening van de jaarcijfers tussen de kostprijsmethodiek die de BSGR hanteert en de methodiek die SVHW hanteert.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 9 november 2023 is deze vergelijking op basis van de jaarcijfers voor de eerste keer gemaakt gebaseerd op de jaarcijfers 2022. De uitkomst daarvan:

Model BSGR			Model Svhw				
1	6	7	1	6	7		
Deelnemer	Totaal Lasten	%	Deelnemer	Totaal Lasten	%	Vershil in C	Vershil in %
1. Rijnland	5.144.276	37,69%	1. Rijnland	4.924.980	36,08%	-219.297	-4,26%
2. Gouda	1.401.731	10,27%	2. Gouda	1.607.228	11,78%	205.496	14,66%
3. Leiden	2.033.287	14,90%	3. Leiden	2.053.429	15,05%	20.142	0,99%
4. Wassenaar	415.528	3,04%	4. Wassenaar	412.301	3,02%	-3.227	-0,78%
5. Voorschoten	383.815	2,81%	5. Voorschoten	390.331	2,86%	6.516	1,70%
6. Zoeterwoude	171.010	1,25%	6. Zoeterwoude	161.542	1,18%	-9.468	-5,54%
7. Oegstgeest	353.649	2,59%	7. Oegstgeest	357.168	2,62%	3.518	0,99%
12. Katwijk	970.001	7,11%	12. Katwijk	977.833	7,16%	7.832	0,81%
13. Bodegraven-Reeuwijk	636.039	4,66%	13. Bodegraven-Reeuwijk	643.515	4,71%	7.476	1,18%
14. Waddinxveen	526.750	3,86%	14. Waddinxveen	523.351	3,83%	-3.399	-0,65%
15. Leiderdorp	396.894	2,91%	15. Leiderdorp	413.281	3,03%	16.387	4,13%
16. Velsen	1.215.331	8,90%	16. Velsen	1.183.354	8,67%	-31.977	-2,63%
Totaal	13.648.311	100%	Totaal	13.648.312	100%	1	

Deze exercitie is daarna herhaald en voorgelegd aan het algemeen bestuur in de vergadering van 11 april 2024 op basis van de jaarcijfers 2023. Dit resulteerde in de navolgende vergelijking tussen de uitkomst van de doorrekening via het KPC-model BSGR en KPC-model SVHW.

Model BSGR 2023			Model SVHW 2023				
1	7	8	1	6	7		
Deelnemer	Totaal Lasten	%	Deelnemer	Totaal Lasten	%	Vershil in €	Vershil in %
1. Rijnland	5.216.268	35,59%	1. Rijnland	5.498.700	37,51%	€ 282.432	5,41%
2. Gouda	1.595.760	10,89%	2. Gouda	1.510.512	10,31%	-€ 85.248	-5,34%
3. Leiden	2.223.973	15,17%	3. Leiden	2.204.233	15,04%	-€ 19.741	-0,89%
4. Wassenaar	462.037	3,15%	4. Wassenaar	438.032	2,99%	-€ 24.004	-5,20%
5. Voorschoten	421.421	2,88%	5. Voorschoten	412.048	2,81%	-€ 9.372	-2,22%
6. Zoeterwoude	196.540	1,34%	6. Zoeterwoude	184.480	1,26%	-€ 12.061	-6,14%
7. Oegstgeest	380.726	2,60%	7. Oegstgeest	376.895	2,57%	-€ 3.831	-1,01%
12. Katwijk	1.140.254	7,78%	12. Katwijk	1.061.954	7,24%	-€ 78.299	-6,87%
13. Bodegraven-Reeuwijk	693.626	4,73%	13. Bodegraven-Reeuwijk	694.377	4,74%	€ 750	0,11%
14. Waddinxveen	574.062	3,92%	14. Waddinxveen	573.988	3,92%	-€ 74	-0,01%
15. Leiderdorp	436.149	2,98%	15. Leiderdorp	435.278	2,97%	-€ 872	-0,20%
16. Velsen	1.317.220	8,99%	16. Velsen	1.267.540	8,65%	-€ 49.680	-3,77%
Totaal	14.658.037	100%	Totaal	14.658.037	100%	0	

De huidige vergelijking van de doorrekening van de jaarcijfers 2024 (zie hiervoor) vertoont een vergelijkbaar beeld als de doorrekening van de jaarcijfers 2023.

Als gevolg van de het feit dat Rijnland, in afwijking van het KPC-model van de BSGR, volgens het KPC-model van SVHW meedeelt in de proceskostenvergoedingen die de BSGR moet betalen naar aanleiding van de WOZ-procedures is de deelnemersbijdrage die Rijnland aan de BSGR verschuldigd is volgens deze methodiek aanzienlijk hoger dan in de doorrekening van het KPC-model van de BSGR. Deze toename is sterker naar mate de omvang van deze proceskostenvergoedingen hoger uitpakken.

Nota bene: in 2022 bedroegen de proceskostenvergoedingen nog ca. € 810K; in 2023 liep dat bedrag op tot ca. € 1,13 mln. en voor 2024 belooft dat een bedrag van ca. € 1,6 mln.

Keerzijde is dat de deelnemersbijdragen van de gemeenten daardoor overall wel lager uitpakken. Met name bij de gemeenten Gouda en Velsen speelt de grote hoeveelheid aanslagregels (en de daarbij gehanteerde wegingsfactor) inzake de diftar evenwel een rol bij het feit dat hun deelnemersbijdrage voor 2024 op basis van het SVHW KPC-model hoger uitpakt dan binnen het BSGR KPC-model.

Op basis van de doorrekening middels het KPC-model van SVHW van de jaarcijfers van de afgelopen drie jaar blijkt dat sterke fluctuaties in de jaarlijkse hoogte van de proceskostenvergoedingen -als gevolg van WOZ-procedures- een sterk nadelige invloed hebben op de deelnemersbijdrage van één deelnemer, Rijnland (verschil 2023 ruim 5%; oplopend tot ruim 8% in 2024).

Bezien dient dan ook te worden in hoeverre de verschillen tussen de deelnemersbijdrage in een meer stabiele situatie van jaarlijks gelijkblijvende omvang van proceskostenvergoedingen – als gevolg van WOZ-procedures- mogelijk een mitigeerde invloed hebben op de verschillen tussen de deelnemersbijdragen.

Voorgesteld wordt om vooralsnog het kostprijscalculatiemodel van de BSGR te blijven hanteren en de vergelijkende exercitie met het KPC-model van SVHW de komende jaren 'on hold' te zetten en deze vanaf 2029 (over het belastingjaar 2028) weer op te pakken.

Advies

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van de notitie 'Vergelijking doorrekening jaarcijfers 2024 middels KPC model SVHW versus KPC model BSGR'
- In afwachting van een stabilisatie van de hoogte van de proceskostenvergoedingen als gevolg van WOZ-procedures een verdere jaarlijkse vergelijking tussen de doorrekening van het KPC-model BSGR en KPC-model SVHW vooralsnog 'on hold' te zetten
- Ingaande 2029, over belastingjaar 2028, de vergelijking tussen de doorrekening van de twee KPC-methodieken weer op te pakken.

Besluit

Besloten conform advies	Ja
De voorzitter	
De secretaris	